

К И О П И

№ 20

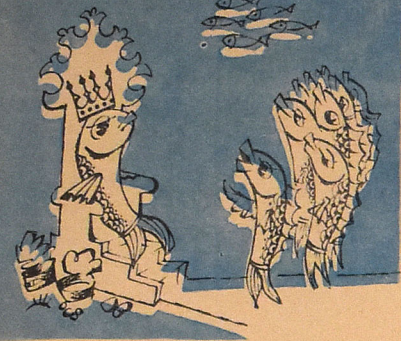

ОКТАБР 1978

Бајрама Һәдијјә

Подавоок празднику

— Көгсө белә, нәслимиз лап түкәнәр, чан кедәр, һеч белә чиркабда да чайда балыг жан кедәр!

— Если больше так пойдет, наше дело — труба!

Рисам Я. ӘСӘДОВ

ИНАҖИН СУДУ АҒЫНДАДЫРСА, ОТЛАГ ҺАНЫ?

Гарабага Јола дүшмәздән әвәл фикрләшәрдим ки, Азәрбајчан Дөвләт Су Тәсәрруфаты ЈајнаҺә Институтунда Ағдамын он бир тәсәрруфатында салынаҗак мәдәни отлагын лајнаҺәс чохдан һазырлань. Онларын беш артыг истифадәдәдир. Демәли, орада һеј-вандарлығын сәнаҗе әсасы гојулуб. Отлаглар да, лајнаҺәдән көрүндүју кими, башдан-баша механикәләшдирлиб, электрикләшдирлиб... Јаз, јај, пајыз, кефин һачан истәјәр, насосу ишә сал—су фантан вәруб јагыш кими әтрафа сәләләсин, көј от да галхсын дизә, мал-һараны да бурах дүзә! Кеҗре бахсынлар өзләри үчүн. Болдуҗа да су һамајрәләшдирлиб бизи үчүн. Бир иш бәдә сәниг кәлдә, о бири суварылысын, үчүнчүсүндә мал отлаглана, һөдүкчү сүндә јоҗа чалынсын. Белә отлагларын бир үстүндүјә дә вар: бурада һаҗырҗа, һоруҗуја ештиҗа Јохдур, онларын ишини «електрик чобанлар» көрүр. Кејван на гәдәр јава олса белә, «електрик чәпәри»ни басыб кечир.

Әлгәрәз, бу һајалларла кәлиб чыҗдым Ағдама. Рајон халг нәзарәти комитәсинин сәдри Султан Гәһрәмановла көрүшәндә сөз әрасы соршудум:

- Рајонда нечә мәдәни отлаг салыныб?
Әлүштү чаваб верди:
— Беш! Һәрәси дә әлли, јүз һектарлығы.
— Онлардан нечә истифада олунур?

Иш оманда әјани, асан олур бәјани дејиб, Јолуму салдым «Комсомоль» көлүнә. Бурадакы мәнәзәрәни көрәндә әјдын олду ки, мәним фикрләшдирим һајал иләв ишги. Отлагын механикәләшдирлимиш суварна системи ашыб бәјүү үстә галыб. «Електрик чобан» дејилән гурғудан да һеч өсәр-әләмәт Јохдур. Таҗәк орда-орда сәмент-бетон дираклар көрүнүр. Отлагын моторчусу Галиб Әбдүрәһимов да әлиндә бел дајаныб саһонин бир кәнарында, өрүшү суварып.

Өз-өзүмә дејиндим:
— Әчәб мәдәни отлагдыр!..
Колхозун сәдри Гүсәјн Аббасов елә бил ки, сәсним ешидиб, орада пејда олду. О да мәним кими киләләнмәјә башлады:

— Көрүңүз дә, суварна системиниз сьрадан чыхыб, тә-мир еләдирмәјә бир тәшкилат тапмырыг. Мәчбуруг өрүшү дәдә-баба үсүлу илә суварыг. Бураны дөрд ил габаг Баш Мелиорасия Су Тикнити Идарәсинин 5 нөмрәли трести тикиб, өзү дә алајарым-чыг. Әбәттә, кәрәк о вахт тәһвил көтүрмәјәјдик. Анҗак һејләмәк оларды, дүшүдүрәз әл-әјағмыза: «Аманды, акта гол чәкин, планымыз кәһирә галмасы, тәһвил ишларн соңра кәлиб көрәрик». Һә-лә дә көрүрләр. Һеч јадырына да дүшүрәләр.

Бир тәсәрруфатын рабә әрәси ки, нәгәсанлы да көрә, сәбәбин дә билә, даһа она ишә елдәси! Ордан на вахт аҗарыдыгын јадымда дејил, бир дә көрдүм М. Ф. Ахундов адына үзүмчүлүк совхозунун әразисидәјәм, һүндүр тәһәләрин зирәсиндә салынмыш әлли һектарлығы мәдәни отлаг гурӯ сәһраны хатырладырды. Бураны вәзијәти бајаг көрдүкләримдән бешбәтәр иди.

Совхозун директору Гәзәһфәр Мурадов тәәччүләндимди көрүб, изаһ етмәјә башлады:

— Һеч билдирәи, һәр өрүшүн тикнитиси дөвләтә нечәјә баша кәлир? Гырх миңә, јүз миңә! Бу бәдә отлага чәми бир насос го-јублар, о да һәфтә сәккиз, мән догугз сьрадан чыхыр. Дөрд илдири әләшһирик, өрүшү су чыхара билдирик. Ахыры нечә олачаг, һеч өзүмүз дә билдирик.

Сәһбәти бу Јериндә Азәрбајчан Кәнд Тәсәрруфаты Техникасы Бирлијинин сәдри Мушвин Рүстәм Чәмилиовун дејдикләри јадым дүшүдү: «Республиканызда олан мәдәни отлагларын тә-мир ишләри кечән илдән бизә тапшырылыб. Ләнкәранда Степанакертдә насослары тә-мир еләдирмәк үчүн һүсусиләшдирлимиш е-малат-ханалар ачмышыг. Илдә миң насос тә-мир етмәјә икканымыз вар. Анҗак мәсәлә бурысындадыр ки, онлар ики миң беш јүз-үч миң саат ишләјәндән соңра тә-мирә көтүрүлә биләр. Анҗак мәдәни отлагларда гојүлүшү бир чох насослар һеч отуз-тырх саат ишләмәдән зај олур. Белә насослары тә-мир етмәјә исе бизим фонду-муз Јохдур».

Мән тез марағландым:
— Бәс, сизин отлагдакы насослар нечә саат ишләјәт?
— Ону дејәммәрәм. Чүнки бу совхоза кечән илә тә-жин олун-мушам. Мәним вахтымда һеч ики саат да ишләјәјиб...

Ағдам аҗыгылы совхозунун директору Сәјфә Вердјев дә тәхминин ејин мәсәләдән паразылыб еләди:

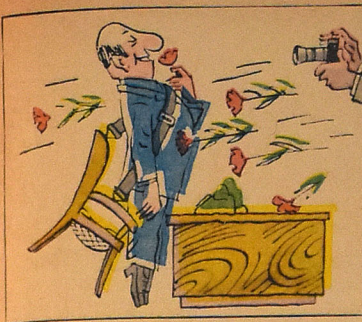
Мәңчүд лајнаҺәләрә көрә мәдәни отлагларын суварылмасы тәсәрруфатларә чох баһа баша кәлир. — дејди. — Мисәлгә көтүрүм өз заводумуздан. Биздә јүз һектарлығы мәдәни отлаг вар. Бујдан өтүрү дохсан бир миң манат харҗаныб. Ону сувармаг үчүн механикәлә-рин ишләмәсинә илдә орта һесабла ијрини беш тон салҗарка ла-зымдыр. Буиун да хәрчи беш миң манат еләјир. Әл илә сувармада исе вур-түт миң ики јүз хәрҗимиз чыхыр. Белә олдугда сьрадан чыхмыш насослары тәздәди тә-мирә вериб ишә салмаг кимә сәрф еләјәр?

Бир аныгы фикрләшдим: «Көрәсин, Ағдам мүстәснадыр, Јох-сә республиканымызды дикәр рајонларында салынмыш мәдәни от-лаглар да бу һададыр?». Во бир мәсәлә даһа чох тәәччүбүдүр: тәсәрруфат рабәрләри һејвандарлығын иккышаһында мәдәни өрүшләрин бәјүк әһәмијәтини јахшы баша дүшүрләр, ләкин нә үчүнсе бу мүһүм мәсәләјә чох сојуг мунасибәт бәсләјирләр.

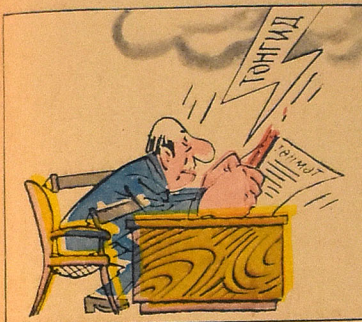
Ә. НЕМӘТ.

ӘДАЛӘТЛИ ҺАНИМ

(ФУТБОЛЧУ ЗАРАФАТЫ)

Тәриффәләндә... Иной хвалу приемлет так...

Тәңгид кәләндә. а критику инае.

Рисам В.С. ТЕРНАВСКИ

ГАРҒА

Бирә јол кедирди, әлиндә гарға. Јанашыб соршудум: «Сейлә, ај гага, һара апарырсан бу гарғаны сән? Белә өзөг алачаксан онуң сенидән?». Һәлә чаваб верди гага јисјеси: «Мәнә лазым дејија гарғанын сәси. Һансы әјјамдәна кимсә бүјүрүшү Ки куја 300 ил јашајыр бу гуш. Логманлар дејир ки, јалан сөз дејил, Билмак истәјирәм, дүздү, дүз дејил! Гарғаны гәфәсдә сахлајачағам. Өзүм өз көзүмлә Јохлајачағам. Көрүм доғруданмы 300 ил јашар. Бир гарға на сајаг үч сәр ашар!..» Дияләнди һәрфи мән бир марағла. Дејдим: «Бәрәкәдлә сәндәки ағнал.» Рәфғә ЗӘКА.

Әвәз МӘММӘДОВ

Бамзә Сәһбәти Јери

Һарда тапарсан кими, ај киши, мәнән сорш, Чәјханәја ил боју, күндә кедәндән сорш. Ахшамадак мырт вуруб, сәһбәт едәндән сорш. Исти бучағдан бир—чәјханадыр, чәјхана, Бамзә сәһбәт јери—чәјханадыр, чәјхана. Ким ки, бекардыр, кәлир сәһбәт, мырт вурмаға, Бах, белә лагиртија һәст һасасим вар гага. Гөрхүсү Јохдур белә көрчә гојулсаг лага. Боллуҗа гәјбәт јери—чәјханадыр, чәјхана, Бамзә сәһбәт јери—чәјханадыр, чәјхана. Сәл јолуну кәл ора, әнгиҗә јердир, киши! Бәхлә чәјин рәһимчә гәјбәти бирдир, киши! Кимләрә тунд ај кәлир, бах о да сәрдир, киши! Чәзб еләјин мушгәри—чәјханадыр, чәјхана, Бамзә сәһбәт јери—чәјханадыр, чәјхана. Јохламада гәндлә чәј дүз чыхыб илләр боју. Чатмәјиб аһаг бир аз, ај киши шоллар сүју. Зәви еләмак миң јазыб, чәјиҗә гәздиҗә гују. Муғгәчә дөвләт јери—чәјханадыр, чәјхана, Бамзә сәһбәт јери—чәјханадыр, чәјхана.

кәздән башламаг лазымдыр. «Човдар»ын ојунчулары е-тираз еләдиләр ки, бу гол ојунданкәнар ивәјјәтдә гапҗа вурулуб. Дејим, һеч о јан-бу јан еләмәјин. Өз көзләрини көрдүм, голу кәнардан-заддан вурмадылар. «Вәләмир»ин ојунчулары итәләјиб тора салдылар. «Човдар»ын ојунчулары анд-аман еләдиләр ки, голу муран ојунчу мудафизчләрә дә кеңиб гапҗаны лап јанында дајанмышды. Куја белә вәзијәтдә гол вурмаг көв дејилмиш. Дејим, лап әчәб елә-јиб габага кеңиб. Нијә далда галанын вур-дугу топ һесаба алымын, чалышыб габага кечәни зәһмәтини Јерә вурат?

Ојунчулар башыны булаја-булаја кетди-ләр. Ојун тәздән гызынды. Биринчи тај-ми ахырында көрдүм ки, «Човдар»ын ојун-чулары Јамад дилхор олублар. Һамсысыны гаш-габагы Јер сүпүрүр. Дејим: аде, бир топ нәдир ки, бундан отру он бир чавабын көштуну сындырәм. Әлүстү «Вәләмир»ин гапҗасына бир дәнә онбирметрлик чәриҗә зәрбәси тә-јин еләдим. Гапҗык көзләрини зәрбә вуранын ајагына зилләјиб, топу марытлајанда дејди ки, зәһмәт чәк, сән дә гапҗыны тәрк елә! Чаван оғланды, гој вурсун, өзү дә сәвинсин, он нәфәр Јолдашы да. Әв-вәлчә сиз вурмузсуз да, нијә даркөзлүк елә-јирсиз? Гапҗык һеч нә апамады. Чијиләри-нин чәкиб, гапҗыны тәрк еләди... Јағин, ја-зыг елә биди ки, футболда тәзә гага гојул-луб. Амма, чәриҗә зәрбәсн вуран залым оғ-лу, топу бош гапҗыдан да кеңирә билмәди. Дүзү, о да ларт олду, мән дә.

Ојунун иккинчи һиссәсидә бир шууглуг дүшүдү ки, нәл көрәсин, һәр командадан ики ојунчуну ики доғганлјә ојундан кәнар елә-дим. Азаркешлар фит чалыб, һа-ј-кү! гонарт-дылар ки, бу чоккә дејил, футболдур. Бур-да ојунчуну чыхаранда бирдәфәлик чыхар-маг лазымдыр. Дејим әши, бир сәһвәд өт-рү адымы һеч ишдән чыхарырлар? Әввәлчә төһмәт верирләр. Бу ики доғга да олсун һәмни төһмәтин әвәзи.

Бирдән топ башыма нечә дәјдисә, јакы-лыб һушум итирдим. Һандан-һана үзүм-сү чиләјиб ајылтдылар. Ајылдан кими дә со-рушудум ки, ојун һансы һесабадан гуртарды? Ојунчулар гәзәблә дишләрини гыҗајыб ас-тадан дејдиләр:

— Сәнин һесабадан нә ишин вар, сәниҗә һесабымыз галсын сонраја.

Инди анладым ки, бә-зи футбол һакимлә-ринин баш нолар чәкирмиш...

Ким МӘММӘДОВ

Хәбис

Бары үрәјиндән кечәвләри де. Сәниҗә ки, бу сәниҗә гәһәтиҗидир. Бирини ардыҗа дамышдыгын сөз, Опа Јох, өзүңә хәјәтиҗидир.

Ачыг дә сөзүңү, ачыг ол, ачыг. Нијә кизләнирсән өзүн өзүндә? Өзәкнин көзүндә түк ахтарырсың. Бәс нијә көрмүрсән тирн көзүндә?

Дәрк едә билдирсән Јахшыны, пәси, Сәниҗиңи гагыгын рәнки гарадыр, Гәһиҗиңи хорузу гәһдән заман Дејирсүн, хорузу, бәздән бандадыр!

Фикриңдә зүдмәт дә, ишәт дә бирдир. Көзүндә екәндир гыш илә баһар. Биссини, фикриңи негәтиҗидир. Илаза атмадыгын кизли мақублар. Јаһја ПАШАЈЕВ

Сөзсүз Бәз сәләв

Рисам Ә. ҺАҒВЕРДИЈЕВ

Ајларла, илларла
 Лүксәлирик биз,
 Бахдыгча хар олур
 Дүшмәнләримиз.

*На зависть врагам,
 Мы растем по годам.*

Рисован В. ТАТАРИНСЕВ

КИЮНИ

№ 20 (632)

1952-чи илдән чыхыр

«Коммунист» газетинин
 нөшрә

Баш редактор

Салам Гөдирзаде

Редакция һеҗәти:

Рүф'әт Әһмәдзаде

(Баш редактор нуваһини)

Нәриман Зәйналов

Нөчәфгулу Исмајылов

(Баш редактор)

Гулам Мәммәдли

Сүләјман Рүстәм

Зәһид һусәјнзаде

БИЗИМ ҮНВАНЫМЫЗ:

БАНЫ, 370146

Б. Аванҗан күчәси,

528-чу мәһәллә

ТЕЛЕФОНЛАР:

32-29-53

32-29-67

32-12-26

ФГ 06345. Сифарини 5652
 Нәтиҗәләтә ағартышлар:
 5. 10. 1978.

Абуна гһимәти:
 6 ајығна 1 м. 80 гал
 Кағыз форматы 70X108/4.
 Үчәкчи — 3,4 чал ағартыш.
 Тиражи — 134145.

Чала нәшәрләнгән:
 23. 10. 1978.
 Баны шәһәр, «Коммунист»
 нәшријатинин матбәси.

Баку

Азербайҗанская
 ССР, сатирический
 журнал «КИРПИ»
 («ЕЖ») на азербай
 джанском языке.

Индекс 76414

Гһимәти 15 галк.